

Dr. Horațiu Dan Dumitru,
Avocat
colaborator senior,
S.C.A. „Mușat și Asociații”

Conexiunile din internet

Nevoia de linking

Știm cu toții că spațiul virtual reprezintă o rețea tot mai vastă de conexiuni electronice, ce se dezvoltă de la sine, spre deliciul utilizatorilor care pot naviga, în funcție de gusturi, trebuințe și interese, fără nici o dificultate, de la un link la altul, de la un conținut la altul, într-o diversitate cvasiinfinită de site-uri, bloguri, texte, oferte comerciale, imagini și clipuri. Internetul nu ar putea fi conceput fără linkuri, iar creativitatea specifică rețelei globale ar fi lipsită de un stimulent original.

Nu cred că exagerez dacă afirm că există o veritabilă nevoie de linking, atât în rândul creatorilor de conținuturi, cât și la nivelul celor care le caută zilnic, în măsura în care, bineînțeles, mai poate fi asatăzată operată o distincție netă între cele două categorii de participanți la traficul electronic. Așa cum, dacă nu are un aparat critic corespunzător – șirul de note de subsol și comentariile asupra altor lucrări la care autorul face trimitere –, o lucrare de specialitate, din orice domeniu, are de suferit, tot așa, în lipsa conectării la conținuturi învecinate, internații nu își pot afirma individualitatea. Totuși, această nevoie nu e absolută, mai ales dacă privim lucrurile din perspectiva celui la al cărui conținut se creează legătura. Este posibil ca efortul altor creatori de site-uri de a se lega la el să-i ofere satisfacție datorită recunoașterii publice a conținutului pe care l-a plasat pe web. Alteori, însă, nu e exclus ca simpla conexiune să fie privită ca o invadare a spațiului tău, ca o modalitate forțată de a te identifica cu altcineva, ca un mecanism nedorit care generează o relație de apartenență la o comunitate ori la un tip de conținuturi cu care nu ai vrea să

te identifiți. Astfel de situații pot determina anumite reacții.

Reacțiile la linking

Acestea sunt mai ales de natură juridică, iar dacă privim în urmă vom constata pionieratul americanilor și în această materie, în condițiile în care instanțele judecătorești din SUA s-au pronunțat în numeroase ocazii, dând naștere la o interesantă practică. Europeanii au, se pare, experiențe jurisprudențiale mai puține, dar și ei tind să fixeze principii și să sancționeze conduite ilicite. Avocații firmei Portolano Colella Cavallo au semnalat, de curând, anumite evoluții în practica justiției italiene, deși legislația din această țară nu a stabilit reguli speciale în privința conexiunilor din internet. Ideea fundamentală de la care se pornește o constituie libertatea de care se bucură, în principiu, operatorii de pagini web, de a-și conecta locația electronică la homepage-ul unui terț. În schimb, stabilirea legăturii la un nivel mai profund, așa-numitul deep linking, poate genera răspunderea juridică, îndeosebi atunci când e posibil să se facă o confuzie între cele două pagini web, cu efecte negative asupra drepturilor de proprietate intelectuală deținute de creatorul site-ului către care s-a realizat legătura.

Concurența neloidală și încălcarea contractelor

Legislația clasică în materia concurenței neloidale, chiar dacă nu face referire la internet, poate reprezenta o foarte utilă bază de calificare juridică în asemenea spețe. Judecătorii italieni apreciază, de pildă, că principiile sancționării acestui tip de concurență sunt aplicabile ori de câte ori un linking de profunzime face dificilă

identificarea conținutului spre care s-a făcut legătura, cu scopul de a deturna clientela în favoarea paginii web care a inițiat linkul. O astfel de practică este cu atât mai condamnată cu cât poate afecta vizualizarea reclamelor așezate pe home page (cât timp această pagină introductivă este ocolită sistematic prin deep linking), ceea ce generează pagube comercianților care își văd reclamele neexploatate pe un site pe a cărui audiență s-au bazat inițial.

Răspunderea pentru deep linking poate fi însă stabilită și prin relațiile juridice contractuale. Așa, de exemplu, operatorul unei pagini web care intenționează să prevină o astfel de situație va putea plasa pe home page un set de reguli de care orice utilizator trebuie să țină seama atunci când vizitează site-ul respectiv. Aceste reguli vor putea interzice expres și fără echivoc conexiunea electronică de adâncime. Dacă vizitatorul paginii a marcat printr-un clic consimțământul său față de aceste reguli, înseamnă că se află legat contractual de operatorul site-ului, fiind obligat să-și respecte angajamentul, sub sancțiunea răspunderii contractuale pentru daune. Acest tip de raport juridic reprezintă o specie a contractelor de adeziune, nesupuse negocierii, în care una din părți propune celuilalt contractant un set de prevederi la care acesta are libertatea de a adera sau nu. Dacă este dată adeziunea, ea va fi fără rezerve, va lega părțile contractual, iar răspunderea va opera în toate situațiile în care prevederile menționate au fost nesocotite. Condiția esențială ca un asemenea contract de adeziune să devină valid este ca vizitatorul să aibă posibilitatea de a cunoaște conținutul regulilor – fără dificultate și fără confuzii sau interpretări divergente – înainte de a adera la ele.